

Начало>Съдебни процедури>Видеоконферентна връзка>Събиране на доказателства чрез видеоконферентна връзка Събиране на доказателства чрез видеоконферентна връзка

Австрия

На всички места, оборудвани с апаратура за видеоконферентна връзка, които са собственост на Министерството на правосъдието, има служител, отговарящ за апаратурата за видеоконферентна връзка. Това лице може да работи с апаратурата за видеоконферентна връзка и да прави малки корекции в настройките. Цялата апаратура за видеоконферентна връзка е свързана с централно звено в ИТ отдела на Федералното министерство на правосъдието (Bundesministerium für Justiz — BMJ). Оттам ИТ администраторите могат да правят фини настройки на всички системи за видеоконферентна връзка, разположени в цяла Австрия.

1 Възможно ли е доказателства да бъдат събирани чрез видеоконференция при участието на съд в молещата държава-членка или директно от съд на тази държава членка? Ако да, какви са съответните национални процедури или закони, които се прилагат?

Събиране на доказателства чрез видеоконферентна връзка е възможно и разрешено в Австрия и в двата случая. Гражданското процесуално право в Австрия се урежда от Гражданския процесуален кодекс (*Zivilprozessordnung* — ZPO) — за спорните съдебни производства, и от Закона за безспорните съдебни производства (*Außerstreitgesetz* — AußStrG) — за безспорните съдебни производства. Разпоредбите, отнасящи се до събирането на доказателства, могат да бъдат намерени в ZPO (членове 266—389) и в AußStrG (членове 16, 20 и 31—35, с частично позоваване на ZPO), както и в отделните разпоредби, уреждащи специфични видове производства, като например в член 85 относно задълженията за съдействие по дела за бащинство. Съответните национални процедури и правни норми са описани подробно в отговорите на следващите въпроси и в информационния документ „Събиране на доказателства — Австрия“.

2 Има ли ограничения относно вида на лицата, които могат да се изслушват чрез видеоконференция — става ли например въпрос само за свидетели, или по този начин може да бъдат изслушани и други, като вещи лица и страни?

Съгласно член 277 от ZPO (спорни съдебни производства) и съгласно член 35 от AußStrG във връзка с член 277 от ZPO (безспорни съдебни производства) видеоконферентна връзка може да се използва за събиране на доказателства, и следователно също така за разпит на страни по делото и на свидетели и за изслушване на вещи лица.

С член 3 от Първия закон за подпомагане на съдебната система във връзка с COVID-19 (*COVID-19-Justiz-Begleitgesetz*) (Федерален държавен вестник (*BGBI.*) I 16/2020, изменен с *BGBI.* I 224/2022), за първи път се създаде възможност за провеждане на устната фаза на производството и изслушванията в граждански производства без физическото присъствие на страните или техните представители, като се използват подходящи комуникационни технологии за предаване на думи и изображения, при условие че страните са съгласни. Тази разпоредба позволява също така такива технологии да се използват, за да се събират доказателства по време на устната фаза на производството или извън нея, дори ако не са изпълнени условията, посочени в член 277 от ZPO, и да се даде възможност на лица, които следва да присъстват на производствата, да участват в тях.

Тази разпоредба беше въведена в отговор на пандемията с цел да се сведе междуличностният контакт до абсолютния необходим минимум и да се избегне пряк контакт по време на устната фаза на производството между хора, които при обичайни обстоятелства не биха се срещнали.

Първият закон за подпомагане на съдебната система във връзка с COVID-19 (*BGBI.* I 16/2020, изменен с *BGBI.* I 224/2022) изтече на 30 юни 2023 г.

3 Какви ограничения, ако има такива, съществуват относно вида на доказателствата, които може да се събират чрез видеоконференция?

В съответствие с член 277 от ZPO (спорни съдебни производства) и с член 35 от AußStrG във връзка с член 277 от ZPO (безспорни съдебни производства) видеоконферентна връзка може да се използва за събиране на доказателства. Нейното използване обаче може да бъде възпрепятствано от фактически пречки, например когато в хода на събирането на доказателствата се налага представянето на документи или визуална проверка.

4 Има ли ограничения относно това къде трябва да бъде изслушано лицето чрез видеоконференция — трябва ли например това да стане в съда?

Всяко лице може да бъде призовано от съответния местен съд и разпитано там чрез видеоконференция. Всички съдилища, прокуратури и затвори в Австрия са оборудвани с поне една система за видеоконферентна връзка.

5 Разрешен ли е записът на изслушванията чрез видеоконференция и, ако е така, има ли на разположение необходимата апаратура за това?

По отношение на гражданските дела австрийското право не съдържа общи разпоредби за защита на данните във връзка със записите на разпити, проведени чрез видеоконференция. Поради това за записва е необходимо съгласието на всички лица, участващи във видеоконференцията. Това се прилага за непрякото събиране на доказателства, което съгласно член 12, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/1783 относно сътрудничеството между съдилища на държавите членки при събирането на доказателства по граждански или търговски дела (наричан по-долу „Регламента“) трябва да се извършва в съответствие с правото на замолената държава.

Искането за директно събиране на доказателства обаче трябва да се отправя в съответствие с правото на молещата държава (член 19, параграф 8 от Регламента). В случай че това право предвижда видеоконференциите да се записват без съгласието на засегнатите лица, това ще е допустимо и от гледна точка на Австрия.

По принцип проведените чрез видеоконференция разпити могат да бъдат записвани на всички системи за видеоконферентна връзка. На местата, където съдебните производства по принцип се записват (в много наказателни съдилища), съществуващата техническа апаратура може да се използва за запис на разпита, провеждан чрез видеоконференция. Разпитът може да бъде записан на всяко друго място просто чрез инсталиране на съответното записващо средство.

6 На какъв език следва да се проведе изслушването: а) когато са отправени искания съгласно членове 12—14 от Регламента относно събирането на доказателства; и б) когато има директно събиране на доказателства в съответствие с членове 19—21 от Регламента относно събирането на доказателства?

а) Съгласно член 12, параграф 2 от Регламента доказателствата трябва да се събират в съответствие с правото на замолената държава.

Следователно разпитът трябва да се проведе на немски език (в някои австрийски съдилища е разрешено използването и на хърватски, словенски или унгарски език). Молещият съд може да поиска да използва собствения си официален език (или друг език) в рамките на специална процедура за изпълнение на искането му за събиране на доказателства. Замоленият съд обаче може да отхвърли това искане, напр. ако изпълнението не е възможно, тъй като би породило значителни практически трудности (член 12, параграф 3 от Регламента).

б) Съгласно член 19, параграф 8 от Регламента молещият съд трябва да извърши директното събиране на доказателства в съответствие с правото на своята държава членка, т.е. на един от официалните езици, разрешени от това право. В качеството си на замолена държава членка Австрия обаче има право съгласно член 19, параграф 4 да наложи използването на своя език като условие за събирането на доказателства.

7 Ако са необходими устни преводачи, кой отговаря за намирането им и къде следва да се намират: а) когато исканията са отправени съгласно членове 12—14 от Регламента относно събирането на доказателства; и б) когато има директно събиране на доказателства в съответствие с членове 19—21 от Регламента относно събирането на доказателства?

Що се отнася до непрякото събиране на доказателства, независимо от възстановяването на разходите в съответствие с член 22, параграф 2 от Регламента, отговорността за осигуряването на устни преводачи се носи преди всичко от замоления съд. Участващите съдилищата обаче следва да си сътрудничат конструктивно (в тази, както и в други области).

При директното събиране на доказателства съгласно член 20 от Регламента отговорността за осигуряване на устни преводачи се носи основно от молещия съд. В член 20, параграф 2 обаче се предвижда задължение на замолената държава членка да предостави помощ.

Решението относно държавата, от която да дойдат, и къде трябва да присъстват устните преводачи, трябва да се взема по целесъобразност за всеки конкретен случай.

8 Каква процедура се прилага за организацията на изслушването и за уведомяване на подлежащото на изслушване лице относно времето и мястото на изслушването: а) когато исканията са отправени съгласно членове 12—14 от Регламента относно събирането на доказателства; и б) когато има директно събиране на доказателства в съответствие с членове 19—21 от Регламента относно събирането на доказателства? Колко време следва да се предостави в двата случая за определянето на датата на изслушването, за да се счита, че лицето е уведомено достатъчно рано?

Лицето, което предстои да бъде разпитано, се призовава за разпит чрез видеоконференция в Австрия по същия начин и при спазване на същите срокове за предизвестие, както ако е призовано да се яви пред съда, който гледа делото.

9 Какви разходи се полагат при използването на видеоконференция и как трябва да бъдат заплатени те?

Видеоконферентна връзка, осъществявана с повиквания чрез интернет протокол (IP), не се таксува. За видеоконферентна връзка, осъществявана чрез ISDN, обаждащата се страна дължи такси, както ако се обаждат по телефона. Таксите зависят от местоположението на съоръжението, което приема обаждането.

10 Какви изисквания, ако има такива, съществуват като гаранция за това, че лицето, което е директно изслушвано от молещия съд, е било уведомено, че това ще стане на доброволна основа?

Това е отговорност преди всичко на молещия съд, който е обвързан по силата на член 19, параграф 2 от Регламента и който в повечето случаи лично кани заинтересованите лица да се явят на видеоконференцията. Ако австрийският централен орган или австрийският съд забележи, че член 19, параграф 2 от Регламента може да е бил нарушен по време на подготовката или провеждането на директното събиране на доказателства, органът или съдът, в сътрудничество с молещия съд, трябва да гарантира спазването на разпоредбата по подходящ начин. Служителите на съда в Австрия са обучени да прилагат Регламент (ЕС) № 2020/1783 и освен това имат достъп до европейския „Наръчник за видеоконферентни връзки при трансграничните производства“ през интранета на Министерството на правосъдието.

11 Каква процедура съществува за проверка на самоличността на лицето, което ще бъде изслушано?

За проверката на самоличността на лицето се използва официален документ за самоличност със снимка. Самоличността на лицето се проверява също и в рамките на разпита (член 340, параграф 1 от ZPO).

12 Какви изисквания за полагане на клетва се прилагат и каква информация е необходима от молещия съд, когато се изисква клетва при директно събиране на доказателства в съответствие с членове 19—21 от Регламента относно събирането на доказателства?

Разпоредбите относно полагането на клетва от страните се съдържат в членове 377 и 379 от ZPO, а тези за свидетелите могат да бъдат намерени в членове 336—338 от ZPO.

Както страните, така и свидетелите са длъжни да положат клетва. Въпреки че по закон страните не могат да бъдат принуждавани да полагат клетва, свидетелите могат да бъдат санкционирани за незаконен отказ да положат клетва (членове 325 и 326 от ZPO; наказанията са същите като тези за отказ от даване на показания и включват глоби или лишаване от свобода до 6 седмици).

Съгласно член 288, параграф 2 от Наказателния кодекс (*Strafgesetzbuch* — StGB) даването или потвърждаването на неверни показания под клетва или лъжливото полагане на клетва, предвидена в съответното законодателство, се наказва с лишаване от свобода за срок от 6 месеца до 5 години.

Даването на неверни показания от страна в производството, която не е положила клетва, не се смята за наказуемо деяние. Свидетел, който не е положил клетва и който даде неверни показания, обаче може да бъде осъден на лишаване от свобода до 3 години (член 288, параграф 1 от StGB).

В съответствие с член XL от Въвеждащия закон към Гражданския процесуален кодекс (*Einführungsgesetz zur Zivilprozessordnung* — EGZPO) разпоредбите на Закона от 3 май 1868 г., Имперски държавен вестник на Австрия (*RGBl.*) № 33 (Текст на клетвата и други формални изисквания) трябва да бъдат спазвани (вж. <https://alex.onb.ac.at/cgi-content/alex?aid=rgb&datum=18680004&seite=00000067>).

Съгласно член 336, параграф 1 и член 377, параграф 1 от ZPO лица, които са били осъждани за даване на неверни показания или които са на възраст под 14 години, или които не разбират в достатъчна степен същността и смисъла на клетвата поради липса на зрялост или поради интелектуални затруднения, нямат дееспособност за полагане на клетва и следователно от тях не може да се изисква да положат клетва.

Споменатите по-горе разпоредби, отнасящи се до разпита на свидетел или на страна под клетва, не могат да се прилагат за дела, гледани по Закона за безспорните съдебни производства (член 35 от AußStrG).

13 Какви мерки се вземат, за да се гарантира, че на мястото на видеоконференцията има лице за контакт, с което молещият съд може да осъществи връзка, и лице, което е на разположение в деня на изслушването като оператор на апаратурата за видеоконференция, както и за отстраняване на евентуални технически проблеми?

На всички места, оборудвани с апаратура за видеоконферентна връзка, които са собственост на Министерството на правосъдието, има служител, отговарящ за апаратурата за видеоконферентна връзка. Това лице може да работи с апаратурата за видеоконферентна връзка и да прави малки корекции в настройките. Цялата апаратура за видеоконферентна връзка е свързана с централно звено в ИТ отдела на Федералното министерство на правосъдието. Оттам ИТ администраторите могат да правят фини настройки на всички системи за видеоконферентна връзка, разположени в цяла Австрия.

14 Каква допълнителна информация се изисква от молещия съд, ако има такава?

От молещия съд се изисква следната информация:

IP адрес и/или ISDN номер с кода за набиране;

име, телефонен номер и електронен адрес на служител на молещия съд, отговарящ за техническите аспекти на дистанционното оборудване.

Последна актуализация: 25/09/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.